

Взаємний вплив культур різних національностей на Кіровоградщині

Дослідницький проєкт учня 7 класу Комунального закладу
«Костомарівський ліцей» Кетрисанівської сільської ради

КІРОВОГРАДСЬКА МАН УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

СЕКЦІЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Автори проєкту

ХТО ДОСЛІДЖУЄ?

Автор проєкту

Ткаченко Ярослав Олександрович

Учень 7 класу КЗ «Костомарівський ліцей», вихованець гуртка історії «Подорож у часі» КЗ «Будинок дитячої творчості», слухач секції історії України Кіровоградської МАН учнівської молоді

Науковий керівник

Мельніков Микола Олександрович

Вчитель історії та громадянської освіти КЗ «Костомарівський ліцей», керівник гуртка історії «Подорож у часі» Кетрисанівської сільської ради

с. Кетрисанівка

Актуальність дослідження

Кіровоградщина – унікальний регіон, де історично співіснують представники різних національностей. Це зумовлює багатство культурних традицій, звичаїв і форм соціальної взаємодії.

🌐 Глобалізація

В умовах посилення міжкультурних контактів питання взаємного впливу культур набуває особливої ваги

☐ Толерантність

Сприяє формуванню взаємоповаги, збереженню культурної спадщини та зміцненню суспільної єдності

📖 Розуміння

Важливо для розуміння процесів культурного розвитку регіону та гармонізації міжнаціональних відносин

Мета та завдання дослідження

Мета

Вивчення особливостей взаємного впливу культур різних національностей Кіровоградщини та визначення їх ролі у формуванні **регіональної культурної ідентичності**.

Завдання

- Проаналізувати історичні передумови формування багатонаціонального складу населення
- Визначити культурні особливості національних спільнот регіону
- Дослідити форми взаємодії культур у побуті, традиціях, мові та мистецтві
- Оцінити роль міжкультурного діалогу у розвитку сучасного суспільства
- Виявити проблеми та перспективи збереження культурного різноманіття

Об'єкт і предмет дослідження

Об'єкт дослідження

Культурне середовище Кіровоградщини як **сукупність традицій, звичаїв, цінностей** та форм взаємодії різних національних спільнот регіону.

Предмет дослідження

Процеси **взаємного впливу культур** різних національностей, що проявляються у традиціях, мові, мистецтві, побуті та соціальних практиках населення Кіровоградщини.

Теоретична база

Наукова робота **Тетяни Татаренко** (кандидат історичних наук, Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля) — «Етнічні кордони і міжетнічна толерантність»

Кіровоградщина — земля багатьох народів

Регіон формувався впродовж століть як **перехрестя культур**: українці, молдовани, росіяни, вірмени, євреї, болгари та інші народи спільно творили унікальний культурний простір.

Українці

Корінне населення степового краю, носії багатющої народної традиції

Молдовани

Переселенці XVIII–XIX ст., привнесли землеробські та ремісничі традиції

Вірмени

Мала, але яскрава спільнота зі своїми релігійними та культурними традиціями

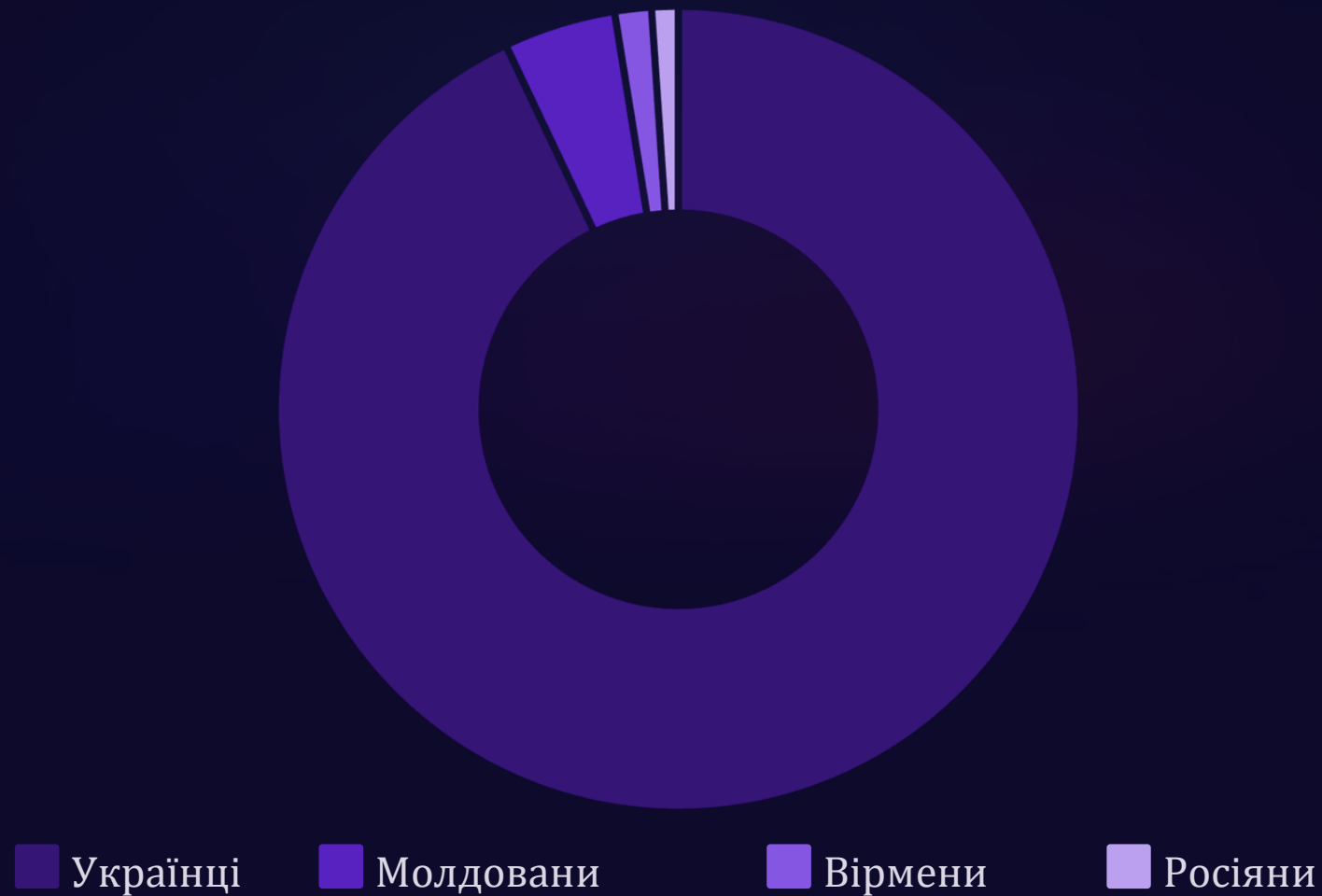

Інші народи

Росіяни, болгари, євреї — кожна спільнота збагачує культурну мозаїку регіону

Етнічний склад села Костомарівка

Демографічні дані

Загальна чисельність населення села — **489 осіб**. Навіть у невеликому населеному пункті простежується **етнічне різноманіття**, яке впливає на формування місцевої ідентичності.

Дані потребують коригування з урахуванням внутрішньо переміщених осіб з інших регіонів України.

Форми культурного взаємовпливу

Взаємодія культур на Кіровоградщині проявляється у різних сферах повсякденного життя — від побуту до мистецтва.

Культурний обмін відбувається природно — через спільне проживання, шлюби, спільні свята та господарську діяльність, формуючи унікальну **регіональну ідентичність** Кіровоградщини.

Місцева легенда

Легенда про заснування села

«Існує повір'я, що перших жителів села Катерина II обміняла на собак, і з того часу існує це село.»

Ця легенда, збережена **старожилами Костомарівки**, відображає особливості народного світогляду та ставлення до історичних подій епохи Катерини II.

Значення легенди

Місцеві перекази є важливим носієм **історичної пам'яті** та формують відчуття приналежності до рідного краю

Висновки та перспективи

Дослідження підтвердило: **взаємний вплив культур різних національностей** є важливим чинником розвитку Кіровоградщини, що збагачує культурну спадщину регіону.

🔍 Результат

Навіть малі населені пункти мають багатий етнічний склад, що формує унікальну місцеву ідентичність

📖 Пам'ять

Місцеві легенди та перекази відіграють ключову роль у збереженні історичної пам'яті громади

🌱 Перспектива

Збереження культурного різноманіття потребує системної роботи та уваги з боку громади і держави

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Татаренко Т. Етнічні кордони і міжетнічна толерантність / Т. Татаренко // Політичний менеджмент. – 2004. – № 5. – С. 182.
2. Татаренко Т. Етнічні кордони і міжетнічна толерантність [Електронний ресурс] / Т. Татаренко, кандидат історичних наук, доцент Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. – Режим доступу: Колесніченко М. В. Міжетнічна толерантність як чинник соціальної когезії в етнічно диверсифікованому суспільстві // Культурологічний альманах. – 2022. – № 4. – С. 99–110.
3. Купчишина В., Сердюк Ю. Толерантність як умова ефективної міжетнічної комунікації: етнопсихологічний аспект // Psychology Travelogs. – 2025. – № 4. – С. 130–139.
4. Семенів Н. М. Теоретико-методологічні аспекти етнічної толерантності в контексті міжособистісної взаємодії // Проблеми сучасної психології. – 2016.
5. Матієнко О. С., Хомяковська Т. О. Зміст та структурні елементи поняття «міжетнічна толерантність» // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання. – 2021.
6. Тишик І. С. Міжетнічна толерантність у площині канонічного національного українського наративу // Педагогічні науки.